

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1986-1987

12 MEI 1987

BEGROTING DER DOTATIEN voor het begrotingsjaar 1986 (61)

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER PETITJEAN

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft drie vergaderingen — op 13 januari, 7 april en 5 mei 1987 — gewijd aan het onderzoek van onderhavige begroting.

* * *

Van meetaf aan is er een probleem gerezen betreffende de mede-ondertekening van het bij de Senaat ingediende begrotingsontwerp door de Minister van Begroting en betreffende het nut en de noodzaak van de aanwezigheid van dezelfde Minister op de vergaderingen van de bevoegde Kamercommissie. Pas na oplossing van dit tweevoudig probleem werd het eigenlijk begrotingsonderzoek aangevat.

1. Ministeriële medeondertekening van het begrotingsontwerp

a) Hoewel de namen van de Ministers van Begroting en Financiën in het Stuk n° 5-IV/1 van de Senaat worden

Deze begroting werd besproken in openbare commissievergadering.

(1) Samenstelling van de Commissie:

Voorzitter: de heer Nothomb.

A. — Vaste leden:	B. — Plaatsvervangers:
C. V. P. HH. Declercq, Diegenant, Dupre, Lenaerts, M. Olivier, Van Rompuy;	HH. Ansoms, De Roo, Moors, Tant, Van den Brande, Van Rompaey, Verhaegen;
P. S. HH. W. Burgeon, Busquin, Coeme, Defosset;	HH. Bondroit, Collart, Cools, M. Harmegnies, Tasset;
S. P. H. Colla, Mevr. Detiege, HH. Vandembroucke, Willockx;	HH. Bossuyt, Chevalier, De Weirdt, Leclercq, Van Miert;
P. R. L. HH. Draps, Petitjean, Simonet;	HH. Kubla, Lagneau, Neven, Poswick;
P. V. V. HH. Denys, Vermeiren;	HH. Beysen, Cortois, Sprockeels;
P. S. C. HH. Nothomb, Wauthy;	HH. du Monceau de Bergendal, le Hardy de Beaulieu, Lestienne;
V. U. HH. Desaeeyere, Schiltz.	HH. Gabriëls, P. Peeters, F. Vansteenkiste.

Zie:

4/4-712-86/87:

— N° 1: Begroting overgezonden door de Senaat.

Chambre des Représentants

SESSION 1986-1987

12 MAI 1987

BUDGET DES DOTATIONS pour l'année budgétaire 1986 (61)

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)

PAR M. PETITJEAN

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a consacré trois réunions — le 13 janvier, le 7 avril et le 5 mai 1987 — à l'examen du présent budget.

* * *

D'emblée, deux problèmes se sont posés: l'un en ce qui concerne la contresignature par le Ministre du Budget du projet de budget déposé au Sénat; l'autre en ce qui concerne l'utilité et la nécessité de la présence du même Ministre aux réunions de la Commission compétente de la Chambre. Ce n'est qu'une fois ces problèmes résolus que l'examen du budget proprement dit a pu être entamé.

1. Contresign ministériel

a) Bien que les noms des ministres du Budget et des Finances figurent sur le document n° 5-IV/1 du Sénat, il

Ce budget a été examiné en réunion publique de commission.

(1) Composition de la Commission:

Président: M. Nothomb.

A. — Membres effectifs:	B. — Suppléants:
C. V. P. MM. Declercq, Diegenant, Dupré, Lenaerts, M. Olivier, Van Rompuy;	MM. Ansoms, De Roo, Moors, Tant, Van den Brande, Van Rompaey, Verhaegen;
P. S. MM. W. Burgeon, Busquin, Coeme, Defosset;	MM. Bondroit, Collart, Cools, M. Harmegnies, Tasset;
S. P. MM. Colla, Mme Detiege, MM. Vandembroucke, Willockx;	MM. Bossuyt, Chevalier, De Weirdt, Leclercq, Van Miert;
P. R. L. MM. Draps, Petitjean, Simonet;	MM. Kubla, Lagneau, Neven, Poswick;
P. V. V. MM. Denys, Vermeiren;	MM. Beysen, Cortois, Sprockeels;
P. S. C. MM. Nothomb, Wauthy;	MM. du Monceau de Bergendal, le Hardy de Beaulieu, Lestienne;
V. U. MM. Desaeeyere, Schiltz.	MM. Gabriëls, P. Peeters, F. Vansteenkiste.

Voir:

4/4-712-86/87:

— N° 1: Budget transmis par le Sénat.

vermeld, is op 13 januari 1987 gebleken dat het op 11 december 1986 door de Senaat goedgekeurde begrotingsontwerp door de Minister van Begroting niet werd mede-ondertekend. Zulks had tot gevolg dat het onderzoek van deze begroting door de Kamercommissie werd geschorst. Voorts werd door *de heer Willockx* aangedrongen op een controle van de handtekening van de Minister van Financiën, die nog de enige waarborg vormt voor de naleving van art. 64 van de Grondwet in onderhavig geval.

De heren Willockx en Van den Brande peilden ook naar de politieke bedoelingen van de Minister van Begroting in deze aangelegenheid.

De heer Tobback bestempelde de houding van de Minister als een aanval op het Parlement, dat voor het vervullen van zijn belangrijke taak — in tegenstelling tot de Ministers met hun uitgebreide kabinetten — slechts over een summiere infrastructuur beschikt. Daarop repliceerde *de heer Denys* dat het streven van de Minister van Begroting naar bezuinigingen op de Rijksuitgaven geenszins als een misprijzen voor het Parlement kan worden uitgelegd.

Nadat *de Voorzitter* — in antwoord op een vraag van *de heer Schiltz* — erop had gewezen dat de ministeriële medeondertekeningen in onderhavig geval door de griffiediensten van de Senaat dienden te worden gecontroleerd, drong *de heer Tobback* erop aan dat voortaan de ondertekende minuten van alle bij de Kamer ingediende ontwerpen van meetaf aan op de griffie ter inzage van de leden zouden liggen.

b) Op 7 april 1987 werd de bespreking nogmaals uitgesteld: het bleek immers dat de Minister van Begroting pas op 2 april 1987 het begrotingsontwerp had ondertekend. Derhalve besliste de commissie, vooraleer over het ontwerp te stemmen, de Senaatsvoorzitter te laten bevestigen dat de door de Senaat gevolgde procedure volgens de regels verlopen is.

c) Tijdens de vergadering van 5 mei 1987 deelt de Voorzitter mee dat de Kamervoorzitter het niet aangewezen acht deze vraag aan de Senaatsvoorzitter te stellen. De Senaat heeft de tekst overgezonden, hetgeen volgens de Kamervoorzitter betekent dat het ontwerp aangenomen is.

2. Aanwezigheid van de Minister van Begroting op de Commissievergaderingen

De Commissie achtte het aangewezen dat genoemde Minister alle commissievergaderingen zou bijwonen. Zulks geschiedde dan ook.

De heer Schiltz wees er nog op dat het gebruikelijk is dat de gedetailleerde begrotingen van Kamer, Senaat en Rekenhof worden omgevormd tot dotaties en slechts onder laatstgenoemde vorm aan de Minister van Begroting worden voorgelegd om te worden opgenomen in de zgn. begroting der dotatiën. Zulks verantwoordt evenwel geenszins de afwezigheid van de Minister van Begroting bij de bespreking van laatstgenoemde begroting in commissie.

De heer Defosset achtte een inleidende uiteenzetting van de Minister van Begroting over genoemde begroting zelfs aangewezen.

3. Bespreking

De heer Diegenant is van oordeel dat een degelijke werking van het Parlement — dat een belangrijk rol vervult binnen ons politiek bestel — maar mogelijk is als het hier voor de passende middelen ontvangt. Hij beklemtoont

est apparu le 13 janvier 1987 que le projet de budget adopté par le Sénat le 11 décembre 1987 n'avait pas été contresigné par le Ministre du Budget. De ce fait, l'examen de ce budget en commission de la Chambre a été suspendu. M. Willockx a par ailleurs insisté pour que la signature du Ministre des Finances soit contrôlée, ce qui constitue en l'occurrence la seule garantie de respect de l'article 64 de la Constitution.

MM. Willockx et Van den Brande se sont également interrogés sur les intentions politiques du Ministre du Budget dans cette affaire.

M. Tobback a qualifié l'attitude du Ministre d'attaque contre le Parlement et fait remarquer que, contrairement aux ministres, qui sont secondés par des cabinets bien étoffés, celui-ci n'a à sa disposition qu'une infrastructure sommaire. M. Denys a répliqué à cette intervention que le souci du Ministre du Budget de réaliser des économies sur les dépenses de l'Etat ne pouvait en aucun cas être interprété comme du mépris à l'égard du Parlement.

Après que le président a souligné, en réponse à une question de M. Schiltz, qu'en l'occurrence, le contreseing ministériel devait être contrôlé par les services du greffe du Sénat, M. Tobback a insisté pour que désormais, les minutes signées de tous les projets déposés à la chambre puissent être consultées par les membres au greffe.

b) Le 7 avril 1987, la discussion a de nouveau été reportée parce qu'il s'est avéré que le Ministre du Budget n'avait signé le projet de budget que le 2 avril 1987. La commission a dès lors décidé qu'avant de voter sur le projet, il convenait de demander au président du Sénat de confirmer que la procédure suivie par le Sénat s'était bien déroulée dans le respect des règles prescrites.

c) Au cours de la réunion du 5 mai 1987, le président fait savoir que le président de la Chambre estime qu'il n'est pas opportun de poser cette question au président du Sénat. Le Sénat a en effet transmis le texte, ce qui signifie, selon le président de la Chambre, que le projet a été adopté.

2. Présence du Ministre du Budget aux réunions de la commission

La commission a estimé qu'il s'indiquait que le Ministre en question assiste à toutes les réunions de la commission, ce qui fut le cas.

M. Schiltz a également souligné qu'il était d'usage que les budgets détaillés de la Chambre, du Sénat et de la Cour des comptes soient transformés en dotations et ne soient présentés au Ministre du Budget que sous cette forme, pour être repris au budget des Dotations. Cela ne justifie toutefois pas l'absence du Ministre du Budget lors de l'examen de ce budget en commission.

M. Defosset a même estimé qu'il s'indiquait que le Ministre du Budget fasse un exposé introductif sur le budget en question.

3. Discussion

M. Diegenant estime que le Parlement — qui joue un rôle important dans notre régime politique — ne peut fonctionner convenablement que si on lui donne les moyens nécessaires. Il souligne que le budget des Dotations repré-

dat de begroting der Dotatiën minder dan 2/1000sten van de totale rijksuitgaven vertegenwoordigt.

De kostprijs van het Belgisch Parlement kan, aldus de *heer Diegenant*, elke vergelijking met buitenlandse doorstaan en beantwoordt ongetwijfeld aan het maatschappelijk nut van deze instelling.

De heer Burgeon wenst te vernemen of de dotatie aan de Koninklijke Familie aan de loonmatiging werd onderworpen.

Volgens *de heer Schiltz* biedt het onderzoek van de begroting der dotatiën de gelegenheid om zich over de eigen werking te bezinnen.

Hij betreurt dat het door het Parlement verrichte werk moeilijker tot de bevolking doordringt en gewaardeerd wordt dan de verwezenlijkingen van de uitvoerende macht.

Spreeker stelt ook vast dat de parlementsleden — zeker zij die niet tot de meerderheid behoren — in onvoldoende mate informatie kunnen verkrijgen.

Hij pleit verder voor een betere bestaffing van de parlementsleden. Anderzijds zou hij, om de kostprijs te drukken en voor zover de representativiteit wordt gewaarborgd, akkoord gaan met een vermindering van het aantal parlementsleden.

Dat het Parlement niet altijd ernstig wordt genomen, is volgens *de heer Schiltz* ondermeer te wijten aan het feit dat het niet-beantwoorden door een Minister van een vraag van een parlements lid ongestraft kan blijven.

Alles wordt gekoppeld aan het geven van het vertrouwen aan de Regering en elke vraag of kritiek wordt onmiddellijk als een uiting van wantrouwen bestempeld.

De heer Tobback weerlegt, voor wat de S.P.-fractie betreft, de door een Senator geuite beschuldiging dat de toelagen, door Kamer en Senaat voor de oprichting van een studiedienst aan de fracties toegekend, naar de partij worden doorgesluisd. Hij wenst dat het Rekenhof terzake een onderzoek instelt.

De heer Dupré stipt aan dat de Kamer momenteel door een studie bureau wordt doorgelicht om ondermeer na te gaan op welke posten kan worden bezuinigd.

Hij merkt op dat de begroting van dotatiën voor het jaar 1987 niet zal stijgen. Voor het begrotingsjaar 1986 vloeit de stijging hoofdzakelijk voort uit:

- de uitbreiding van de informatica-cel;
- de uitbreiding van de wetgevende diensten waardoor een betere werking mogelijk wordt gemaakt.

De heer Dupré merkt tenslotte op dat een voorstel om de fracties beter te bestaffen ter studie ligt.

4. Stemmingen

Het enig artikel van het wetsontwerp wordt eenparig aangenomen.

De Rapporteur,

C. PETITJEAN

De Voorzitter,

Ch.-F. NOTHOMB

sente moins de 2 millièmes de l'ensemble des dépenses de l'Etat.

Selon *M. Diegenant*, le coût du Parlement belge supporte la comparaison avec celui des parlements étrangers et n'est certainement pas exagéré si l'on considère l'utilité sociale de cette institution.

M. Burgeon demande si la dotation de la Famille royale a été soumise à la modération salariale.

Selon *M. Schiltz*, l'examen du budget des Dotations offre l'occasion de se pencher sur le fonctionnement du Parlement.

Il regrette que les travaux du Parlement soient moins connus de la population et moins appréciés que les réalisations du pouvoir exécutif.

L'intervenant constate par ailleurs que les parlementaires, et plus particulièrement ceux de l'opposition, ont trop peu de possibilités d'obtenir des informations.

Il plaide également en faveur d'une meilleure assistance aux parlementaires, tout en acceptant l'idée, en vue de réduire le coût et pour autant que la représentativité soit garantie, d'une diminution du nombre des parlementaires.

Si le Parlement n'est pas toujours pris au sérieux, c'est dû en partie, selon *M. Schiltz*, au fait que les ministres peuvent se permettre impunément de ne pas répondre aux questions des parlementaires.

Tout est ramené à une question de confiance au Gouvernement et toute question ou critique est immédiatement considérée comme une manifestation de méfiance.

M. Tobback réfute, pour ce qui concerne le groupe S.P., les accusations d'un sénateur selon lesquelles les subventions que la Chambre et le Sénat allouent aux groupes politiques pour la création d'un service d'étude seraient versées aux partis. Il souhaite à cet égard que la Cour des comptes procède à une enquête.

M. Dupré souligne que le fonctionnement de la Chambre est actuellement analysé par un bureau d'étude en vue de déterminer notamment quels sont les postes qui pourraient faire l'objet d'économies.

Il fait observer que le budget des Dotations pour 1987 n'augmentera pas. En ce qui concerne l'année budgétaire 1986, l'augmentation est due essentiellement :

- à l'extension de la cellule informatique;
- à l'extension des services législatifs, devant permettre d'améliorer le fonctionnement du Parlement.

Enfin, *M. Dupré* fait observer qu'une proposition visant à renforcer le personnel des groupes politiques est actuellement à l'étude.

4. Votes

L'article unique du projet de loi est adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

C. PETITJEAN

Le Président,

Ch.-F. NOTHOMB